

1950

1955

1959

1965

1967

1973

1976

1977

1978

1979

העולם הזה - אישכט עמוס בן-גוריון

המישטר החדש

חרות

5.6.67

המרכז החופשי

הליכוד

המרכז החופשי

ד"ש

הדמוקרטיה

?

הסימפוזיה הבלתי-גמורה - תשע התחנות של תמיר (עד כה)

שמסר או תמיר לידיו, החליט זה על הצטרפות לממשלה. תמיר נבחר לכנסת השישית מטעם חרות, והיה מחובשי הספסלים האחוריים של הר כנסת. היה לו ברור שמצבו בחרות עדיין אינו מאפשר לו להיחזק ולנסות להתייצב בשורה הראשונה של מיפלגה זו, בעיקר בכל הנוגע לפעילות ראוותנית בכנסת, והתיסכול ביעבוע בקירבו, בייחוד למראה הפעילות הדינאמית של סיעת-היחיד של תנועת העולם הזה - כוח חדש.

שנה אחר-כך ב-1966 הגיף תמיר בשנית את נס המרד בבגין, עם כל עורמתו ה-פוליטית של תמיר, הוא נסחף לעיתים קרובות מדי להאמין בשקרים של עצמו ובהערכות-המצב הכוזבות, שבהן הוא מנסה לשכנע את חסידיו השוטים. תמיר לא העריך נכונה את כוחו לעומת כוחו של בגין, סבר באמת ובתמים שיצליח לקחת את ישראל שברית הנהגת חרות מידי ושל בגין ולהמליך עצמו על התנועה. ה-תוצאה הייתה הפוכה בדיוק: חרות הביעה אמון מלא בבגין, ותמיר מצא עצמו בראש מיעוט קטן ומגוחך.

פרק ה':

המרכז החופשי,

פעם ראשונה

בשנת 1967 סילקה חרות את תמיר. הוא נאלץ לכונן סיעה נפרדת קטנה בת שלושה חברים. תמיר ביקש ל-עצמו את השם "הגוש החופשי", אולם שם יומרני זה לא הוענק לו על-ידי ועדת הכנסת. הוא נאלץ להסתפק בשם "המרכז החופשי". כדי לנגח את חרות, ערך תמיר בדק-בית יסודי בהשקפות-החיים שלו ובחש-קפותיו הפוליטיות. הוא הפך יונה אופנתית, תקף את הקו הניצי "האנאכרוניסטי" של חרות, הציג עצמו כליברל, מתון השואף לפשרות עם הערבים, לעומת חרות, האוי חזות ביססמות שאבד עליהן הכלה, כגון ארץ-ישראל-השלמה.

כעבור חודשים אחדים שינה תמיר את עמדותיו הפוליטיות ואת השקפת עולמו מן הקצה אל הקצה. מילחמת ששת-הימים

היתה מהירה מזו של ידיו, הם זנחו את תמיר והצטרפו לגלריה, שמאו לא חדלה להתרבה: זו של שובאי תמיר, שני קוריוזים מאותה תקופה: באסיפת בחירות שנערכה בקולנוע מוגרבי אמר תמיר לאנשי חרות, שבאו להפריע לו באסיפה: "אלוהים ירחם על המדינה אם אתם תגיעו לשילטון!" כיום מכהן תמיר כשר בממשלה של חרות.

קוריוז שני: "המישטר החדש" הוציא לאור שבועון בשם יעד. באחד הגיליונות הראשונים שלו פירסם יעד תמונת-ישער של אלוף-מישנה (מיל.) בנימין ג'יבלי, תחת הכותרת: "הקצין הבכיר". היתה זו עבירת-צנזורה ביטחונית חמורה, מאחר ש-הצנזורה פסלה או כל רמז ל"עסק ביש" או ל"פרשה", הבעיקר את זיהוי הדמויות המשחקות בה. שוטרים יצאו לקיוסקים בכל רחבי הארץ כדי להחריס את גיליונות יעד. היתה זו העבירה הראשונה של שר-המישפט שמואל תמיר על החוק.

סופו של "המישטר החדש" מזכיר במידה רבה את סופה של ד"ש. תמיר נהל פחד לרוץ לבחירות והתנועה התפרקה, ורוב שותפיו הפכו שובאיו המושבעים.

פרק ד':

חרות,

פעם שנייה

תמיר רץ אל מנחם בגין וביקש סליחה ומחילה. מטעמים משלו, עשה בגין את השיגאה ושנייה שלו בקשר לתמיר, סלח לו, ואף המתין לו תמיר באולם הכניסה של מרכז הוכיח את תודתו למי שסלח לו, בהתנהגות של כלכלי-שעשועים המנסה להתחנף אל בעליו אחרי שספג ממנו מכות.

הוא הפך נושאי-הכלים של בגין, תרתי-משמע, לשבגין היה חוזר מחוק-לארץ, המתין לו תמיר באולם הכניסה של מרכז התעופה לוד והיה נושא את מיוזדותיו. אי-אפשר היה שלא להיזכר בכך לפני כי שמונה חודשים, על המתין תמיר לידיו בנמל-התעופה בן-גוריון, וערך עימו הסתור דדות חברית. בעיקבות המידע המפוקפק

המתנדבים בלט תמיר כמייצג השורה. עמוס בן-גוריון חסל מהבחנה הציבורית, הפסיד את המישפט וזכה בפירסומה עצומה. גם במישפט קסטנר, שבו היה ישראל קסטנר רק עד, הפסיד תמיר בסופו של דבר את המישפט. אך קסטנר הפסיד את חייו ותמיר זכה בפירסום. שוב תועתועי-הגורל: עמוס בן-גוריון היה ממייסדי ד"ש ופרש בטריקת-ידלת מהתנועה, עוד לפני הבחירות. אחרי שתמיר התקבל אליה, ו-אילו בנימין הלוי, שהיה השופט במישפט קסטנר, ושקיבל את כל עמדותיו של תמיר, נשאר עם תמיר עד היום.

באותה תקופה נוצר קשר הדוק בין העולם הזה לבין תמיר. הקשר החל ביגלל העובדה שהיה זה העולם הזה שחשף לראשונה את פרשת עמוס בן-גוריון. בי-מהלך השיחות היומיומיות כימעט בין העולם הזה ובין תמיר, קיבל תמיר רבות מעמדות העולם הזה בענייני חוק ופנים.

פרק ג':

המישטר החדש

ב1957 היה אורי אבנרי בין מקימי גוש פוליטי-רעיוני שנקרא "הפעולה השמית", שמצעו רחבי-ממדים נודע בשם המינוח העיברי. תמיר לא פיגר אחר אבנרי, הקים גם הוא גוף פוליטי, שנקרא "המשטר-החדש", תוכניתו של תמיר היתה העתק כימעט-מילולי מהמינוח העיברי, תוך השמטת כל העמדות הבלתי-פופולאריות שהיו במינוח העיברי, כגון פתרון בעיית פליטים והקמת מדינה פלסטינית לצד ישראל, כשהתבקש תמיר להגיב על הפליגאט, הוא אמר: "אין קופירייט על רעיונות".

כוננת תמיר היתה להתייצב ב-1959 לי-בחירות לכנסת הרביעית. הוא אסף סביבו כמה גרוטאות שנפלטו ממסגרות פולי-טיות אחרות כמו העסקן הרווינדיסטי הר-וותיק אברהם וינשל ואליעזר ליבנה, שי-נפלט בסערה ממפא"י. גם כמה אנשים חשובים, כמו הפרוסטור ישעיהו ליבוביץ, התפתו להצטרף. כל אלה האמינו באמת ובתמים בתמיר, כפי שהאמין בו ידיו שנים רבות אחר-כך. אולם ההתפכחות שלהם

הרישמית שלו היתה שהוא אינו אהב את שר-הביטחון דאז, דויד בן-גוריון, מתנגד למדיניותו ולכן אין הוא מתגייס. אין ספק שלפחות לוחמי אצ"ל ולא"י, ש-הצטרפו לצה"ל בהמוניהם, ושרבים מ-חבריהם ניספו בקרבות, ליעגים בליבם ל-תירוץ זה.

בעת שאחרים נלחמו, יכול תמיר לזנק במלוא רוח-הקרב שלו לפוליטיקה הישר-אלית החדשה, שהיתה אז בהתנוותה. מנחם בגין היה עסוק אז בחיסול התנועה הר-רווינדיסית, שבראשה עמד מי שמכהן היום כשר-הבריאות בממשלת בגין, אליעזר שוסטק. תמיר היה מהלוחמים הראשיים, בשמו של בגין כמובן, בשוסטק, היה זה רק צחוק הגורל שבעבור כמה שנים הקימו תמיר ושוסטק יחדיו את המרכז החפשי. חרות של בגין חיסלה את מיפלגתו של שוסטק, אולם בגין עשה אז שיגאה. למרות שתמיר נחשב כבן-רטיפוחי, כגאון הצעיר מועד בגין, לא ביקש בגין מתמיר להיות מועמד לכנסת. בגין הסביר, מאוחר יותר, כי תמיר היה אז צעיר (25) וכי הוא רצה לעצבו פוליטית לפני שייכנס לכנסת. כלפי חוץ קיבל תמיר הסבר, זה של בגין, אולם באותו רגע החלה פועלת בנפשו של תמיר התכונה המשוכללת והעיקבית ביותר שלו: האהבה לשמואל תמיר.

תמיר התחיל לחתור תחת מנהיגו, כנודעו הוא הצליח להרשים כמה עסקנים צעירים המתחילים את דרכם, וחשב שריכוז עוצמה נגד מנהיג הוותיק.

הקדע הראשון בין תמיר לבגין התחדד בשנת 1953, כאשר תמיר הציע בפומבי לבגין לקחת דוגמה מודר בן-גוריון ו-לפרוש לשדה-הבוקר, כדי להיות לגביא. תחת זאת פרש תמיר מחרות.

פרק ב':

המישפטים

הסנסציוניים

תמיר גילה את סוד חסייה-ציבור, הר פירסומת והעיתונות, והתרכז בכמה מישפטים שתעלו אותו לכותרות מעורף-דין חריף ומצלח, וכלוחם הצדק, במישפט עמוס בן-גוריון נגד שורת